

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Trestněprávní zásady v řízení o přestupcích
Diplomant/ka: Tereza Votýpková
Autor posudku: JUDr. PhDr. Jan Malast, Ph.D.

Předmětem tohoto posudku je diplomová práce Terezy Votýpkové zpracovaná na téma „Trestněprávní zásady v řízení o přestupcích“.

Diplomantka si za cíl své práce stanovila „*zanalyzovat recentní odbornou literaturu a doplnit ji o judikatorní činnost Nejvyššího a Ústavního soudu, jenž se k oblasti správního trestání vztahuje a dokresluje tím celkový pohled na uplatnění trestněprávních zásad v rozhodovací praxi. Na tento cíl navazuje neméně důležitý záměr, a to prezentace systémů třídění trestněprávních zásad, za účelem čehož využiji poznatky nabyté od teoretiků věnujících se správnímu právu (trestnímu). Na základě této prezentace se v závěru pokusím zodpovědět otázku, jak velkou hraje roli v platném právním systému ČR absence jednotného katalogu trestněprávních zásad, které ovládají přestupkové řízení a zda by si tato specifická oblast veřejné správy nezasloužila nezávislý systém základních zásad. Dalším vytyčeným cílem práce je rozbor jednotlivých trestněprávních zásad a zodpovězení otázky, zda mají právní zásady tak zásadní význam pro správní trestání a současně poukázat na rozdílnosti i podobnosti jednotlivých zásad v řízení trestním a přestupkovém“ (str. 2).*

Jak obecný cíl, tak dílčí cíle jsou stanoveny v souladu s podstatou a funkcí diplomových prací studentů magisterského studia. Jakkoliv nejde o téma, které by bylo možné označit za dosud nezpracované, je možno uzavřít, že stanovené cíle jsou do značné míry originální a v neposlední řadě též adekvátně ambiciózní.

Práce je rozdělena do 4 hlavních kapitol (a nečíslovaného úvodu a závěru), které jsou dále bohatě členěny do podkapitol a oddílů. Výklad začíná vymezením základních pojmů zásady, principu, vztahu trestního a správního práva a pojmového vymezení přestupku a přestupkového práva jako takového. Od něj se diplomantka propracovává přes popis současné právní úpravy správního trestání až k systému klasifikace trestněprávních zásad, jejichž rozbohem se zabývá prakticky celá druhá polovina diplomové práce.

Zvolená struktura je logická a odpovídající jak tématu, tak stanovenému cíli (stanoveným cílům). Autorka správně postupuje od obecných úvah k dílčím jednotlivostem, které rozebírá na pozadí již dříve řečeného. Jednotlivé části práce na sebe navazují, jsou vnitřně provázané a tvoří jednotný a organicky propojený celek.

Po obsahové stránce je možno práci hodnotit jako plně (a místy zřejmě až nadstandardně) odpovídající požadavkům a předpokladům na tento typ prací kladeným.

Výklad, byť je zaměřený na problematiku, která se již dostala do pomyslného hledáčku řady předchozích autorů, je čtivý, informačně bohatý a zpravidla se vyhýbá banalitám či alespoň nejznámějším notoricky známým faktům (přinejmenším v řadách odborné veřejnosti), ale naopak klade důraz na potenciálně problematičtější otázky a hlubší, třeba ne na první pohled patrné souvislosti. Autorce se zdárně daří dosahovat stanovených cílů, a to mimo jiné i některými originálními postupy, které se v pracích zpracovaných na toto (či obdobné) téma zpravidla neobjevují (například komparace přístupu vybraných – klíčových – teoretiků správního práva k problematice zásad správního trestání a hledání přístupu vlastního atp.).

Když už se v práci objevují chyby, jde spíše o marginální nepřesnosti (například na str. 43 autorka píše, že „*Dušan Hendrych tuto otázku zodpověděl opatrně, avšak negativně...*“, autorkou citované pasáže známé učebnice je však H. Prášková, nikoliv zmíněný vedoucí autorského kolektivu; u tohoto odkazu je také z neznámého důvodu chybně uvedeno číslo strany 443 namísto správného 295). Práce by také mohla důsledněji rozlišovat mezi zásadami hmotněprávními a zásadami procesními, jakkoliv (anebo třeba právě pro to, že) to někdy nemusí být úplně snadné.

Formální náležitosti práce jsou v zásadě standardní, text splňuje naprostou většinu předepsaných požadavků běžných pro tento typ kvalifikačních prací.

Možná by stálo za to trochu upravit podobu poznámek pod čarou, mezi nimiž jsou zbytečně veliké mezery, v důsledku kterých pak tyto poznámky zabírají na stránkách zbytečně mnoho prostoru. Podobně autorka někde používá odkaz „*Tamtéž*“ (např. str. 5), odkazuje-li na opakovaně uváděný zdroj, jinde jej naopak nepoužívá, přestože by se to hodilo (viz například str. 34, 40, 52 atd.).

U kolektivních děl je nutno uvádět dodatek „a kol.“, neboť například již výše zmíněný D. Hendrych (ale samozřejmě i mnozí jiní) skutečně svou slavnou učebnicí nenapsal sám.

Aniž bych se chtěl právě diplomantky jakkoliv dotknout, laskavě také podotýkám, že citovaná doc. Čebišová byla nositelkou mnohem atypičtějšího křestního jména než Tereza (str. 74).

Předložená práce ve všech směrech splňuje předepsané požadavky. Pokud se v ní objevují nedostatky, jsou spíše ojedinělé a zpravidla jsou jen drobnějšího (velmi často jen formálního) rázu.

Práci proto předběžně navrhuji hodnotit stupněm „výborně“ s tím, že předpokládám i odpovídající diplomantčin výkon u ústní obhajoby.

Podněty k diskusi:

Zaznamenala diplomantka nějaký vývoj v oblasti aplikace trestněprávních zásad v přestupkovém právu? Lze například vysledovat „upozadování“ některého principu, či naopak vzrůstající vliv principu jiného?

V Plzni dne 12/05/2023

Podpis autora posudku